

Universiteit
Leiden
The Netherlands

"Doubleplusgood" of "Doubleplusungood" Een gratis kijkje achter de schermen van het hemelse genot
Edelenbos, J.

Citation

Edelenbos, J. (1992). "Doubleplusgood" of "Doubleplusungood": Een gratis kijkje achter de schermen van het hemelse genot. *Bestuurskundige Berichten*, 7(4), 7-8. Retrieved from <http://hdl.handle.net/1887.1/item:3233611>

Version: Publisher's Version

License: [Creative Commons CC BY-NC-ND 4.0 license](https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/)

Downloaded from: <http://hdl.handle.net/1887.1/item:3233611>

Note: To cite this publication please use the final published version (if applicable).

stelling tussen kapitaal en arbeid onoplosbaar is en daarmee de klassenstrijd onvermijdelijk, wordt sterk afgewezen: Wat veroordeeld wordt in de klassenstrijd is (...) de idee van een conflict dat zich niet door overwegingen van ethische of juridische aard laat beperken, waarin de mens weigert in de ander (en bijgevolg in zichzelf) de waardigheid van persoon te eerbiedigen en dat daarom een redelijke schikking uitsluiten niet het algemeen welzijn van de maatschappij nastreeft, maar een deelbelang, dat in de plaats komt van het algemeen welzijn en wil vernietigen wat zich tegen dit belang verzet.

Sociale tegenstellingen zijn te overbruggen, zo stelt de encycliek *Quadragesimo Anno* (ter viering van 40 jaar *Rerum Novarum*): Wanneer de klassenstrijd zich onthoudt van gewelddadigheid en van wederzijdse haat, dan verandert hij langzamerhand in een eerlijke discussie, die haar grondslag heeft in het zoeken van de rechtvaardigheid. Tegenover het liberalisme en socialisme stelt de Kerk haar eigen theorie: het corporatisme. Vooropgesteld dient te worden, dat deze theorie voor de Kerk niet slechts de betekenis heeft van zo maar een maatschappelijke analyse: De sociale leer van de Kerk, die zich bemoeit om de mens, zich interesseert voor de mens en voor zijn wijze van gedragen in de wereld, behoort tot het gebied van de theologie en speciaal van de moraal-theologie. De christelijke theologie vormt de bron waaruit de sociale leer voortkomt, en deze laatste is daarmee dan ook per definitie de juiste: Uit de christelijke visie op de mens volgt (...) noodzakelijkerwijs een juiste visie op de maatschappij.

Het corporatisme ziet de staat als een organisch geheel, waarin de verschillende onderdelen functioneel ten opzichte van elkaar zijn. Het optreden van de staat dient gebaseerd te zijn op twee beginselen. Ten eerste het beginsel van subsidiariteit, de overheid slechts als voorwaardenschepper voor maatschappelijke bloei, en ten tweede het beginsel van de solidariteit, de overheid als schild voor de

zwakkere. Dit betekent volgens de Kerk, dat een zwaartepunt in het beleid van de staat zal moeten worden toegekend aan juist de intermediaire organisaties, welke de grootste garantie bieden dat aan beide beginselen recht zal worden gedaan: Volgens de encycliek *Rerum Novarum* en heel de sociale leer van de Kerk put het sociale karakter van de mens zich

niet uit in de staat, maar realiseert het zich in de diverse intermediaire groepen, vanaf het gezin tot aan de economische, sociale, politieke en culturele groepen, welke uit de menselijke natuur zelf voortkomen en steeds binnen de grenzen van het algemeen welzijn hun eigen autonomie hebben.

Kerkelijke verantwoordelijkheid

In dit artikel is voornamelijk ingegaan op de maatschappij-theoretische ideeën zoals die spreken uit *Rerum Novarum* en *Centesimus Annus*. Dit betekent echter niet dat beide Pausen niet zijn ingegaan op concrete actuele gebeurtenissen en problemen. Integendeel, in *Centesimus Annus* wordt zeer veel aandacht besteed aan armoede in de Derde Wereld, hulp aan Oost-Europa, versterking van de Verenigde Naties, ontwapening, etc. De blijvende en fundamentele betekenis van *Rerum Novarum* en *Centesimus Annus* echter, is dat de Kerk expliciet vastlegt dat zij voor zichzelf een actieve verantwoordelijkheid ziet ten aanzien van deze problemen. Leo XIII schreef in *Rerum Novarum*: Laat eenieder zich gereed maken om te doen wat hem te doen staat en wel spoedig, opdat het reeds zo ernstig kwaad door uitstel van behandeling niet nog ongeneeslijker wordt. De Kerk zal het nooit en in geen enkel opzicht aan haar medewerking laten ontbreken. Paus Johannes Paulus II getuigt in het slothoofdstuk van zijn encycliek van de blijvende geldigheid van deze woorden: Voor de Kerk moet de sociale boodschap van het evangelie niet beschouwd worden als een theorie, maar voor alles als een fundament en een beweegreden voor actie. 88

Het corporatisme ziet de staat als een organisch geheel

"Doubleplusgood" of "Doubleplusungood"

Een gratis kijkje achter de schermen van het hemelse genot

Jurian Edelenbos

Het jaarplan 1993 van de Rotterdamse politie heeft beroering gebracht in de kalme wateren van het drugsbeleid. De Rotterdamse politie stijgt het water wellicht tot aan de lippen op het gebied van de openbare orde. De overheid moet volgens hen als gratis afhaalchinese gezien worden. Een plek waar de zware drugsverslaafden een stempel op hun stempelkaart krijgen als bewijs van ontvangst. Waarna zij dan heerlijk op de hoek van de straat naar hartelust kunnen chinezen (na verhitte inhaleren van de heroïne-dampen vanaf aluminiumfolie).

De centrale stelling van het jaarplan is dat de verstrekking van de harddrug heroïne onder stringent toezicht aan een kleine groep zwaar verslaafden moet worden toegestaan. Het doel van deze maatregel is om de criminaliteit van heroïnegebruikers tegen te gaan. De gedachte is dat in het circuit van heroïnegebruikers groepen zitten die niet of niet meer aanspreekbaar zijn of met andere woorden zwaar verslaafd zijn. Als die groepen kunnen worden geïsoleerd, nemen overlast en misdaad af. Onzin! Het gratis verstrekken van heroïne is volkomen zinloos om criminaliteit en overlast van heroïnegebruikers te bestrijden.

Heroïne moet niet beschouwd worden als harddrug nummer één, maar als harddrug nummer twee. De laatste tijd zijn er steeds meer polydrugsgebruikers op het toneel verschenen: cocaïneverslaafden die ook heroïne zijn gaan gebruiken. Er is een functionele relatie ontstaan tussen de twee harddrugs. Heroïne wordt dan juist gebruikt om de nare effecten van coke te verzachten. Zoals het in het vakjargon heet: "Coke is de motor van de scene, niet heroïne". Wil je de overlast van het heroïnegebruik tegengaan, dan moet je niet het gevolg wegnemen maar de oorzaak. Dat is dus cocaïne en niet heroïne.

De heroïneverstrekking aan zwaar verslaafden heeft verder als nadeel dat nu juist deze

groep, de gebruikers die niet of niet meer aanspreekbaar zijn, niet tot de criminelen behoren. Ze vallen teveel op om te kunnen stelen, want de zwaar verslaafden die mischien nooit meer van de heroïne afkomen zijn goed herkenbaar. Daarbij komt nog dat zij door hun zware drugsbestaan niet meer vaardig zijn om te kunnen stelen. Zij zijn niet meer van deze wereld, want ze bevinden zich in de zevende hemel. Bovendien is nooit echt met duidelijke cijfers vastgesteld dat drugsgebruikers veel stelen. Een onderzoek van het ministerie van Justitie heeft daarin duidelijkheid verschaft. Twintig procent van de verslaafden in Amsterdam maakt zich schuldig aan criminele activiteiten. De rest weet op een andere manier hun verslaving te financieren. Tenslotte moet vermeld worden dat de onaanspreekbare verslaafden slechts een kleine groep vormen van het totaal aantal verslaafden. De statistieken spreken van tientallen gevallen op de vijfduizend. Een druppel op een gloeiende plaat.

Praktisch gezien is het selectief verstrekken van heroïne niet haalbaar. Het onderscheid tussen een zwaar verslaafde en een minder zwaar verslaafde is niet te maken. En als "zwaar verslaafd" zijn een criterium wordt, dan bestaat het gevaar dat de gebruikers hun gebruik van drugs alleen maar gaan opvoeren om in aanmerking te komen voor gratis drugs.

Sommigen vinden het een schandaal dat mensen met AIDS op hun sterfbed nog via vriendjes aan heroïne moeten komen. Deze mensen moeten toch zeker gratis heroïne krijgen? Nee, dus! Want als "besmet zijn" een criterium wordt, dan spuiten verslaafden zich graag seropositief om maar heroïne te krijgen.

Een veel beter plan zou kunnen zijn alle harddrugs te legaliseren. Op deze manier wordt de handel uit de criminaliteit gehaald. Het scheelt de overheid nog een boel geld ook. Drugs in Nederland zijn duur en slecht van kwaliteit. De straathandel is daar de oorzaak van. Legalisering van harddrugs zorgt voor betere drugs en daardoor hoeven junkies niet meer zo veel gebruik te maken van medische voorzieningen. Bovendien hoeft de politie niet meer op junkies te jagen en kan zich zo op andere zaken richten. Onzin!! Het is toch te gek voor woorden als we terwille van het geld zouden overgaan tot legalisering.

Het legaliseren van "het frisse neusje" en het roken van de "vredepijp" is een slechte zaak. Stel je voor dat er in plaats van reclame voor rookartikelen, reclame voor heroïne of cocaïne wordt gemaakt. "Wordt geen kneusje, neem een heerlijk fris neusje". Daarna een reclamespot van een begrafenisonderneming en we weten precies waar we aan toe zijn. Door harddrugs in de illegale sfeer te houden weerhoud je veel mensen om er gebruik van te maken. Door legalisering nodig je veel mensen uit om het eens uit te proberen. En zo begint de ellende nu juist. Ook Adam kon de verleiding niet weerstaan.

Velen stippen het voorbeeld van de hasj, die vrij beschikbaar is, aan. Er zouden niet veel problematische gevallen bij gekomen zijn sinds de hasjhandel vrij is. Wat is niet veel? Een paar gevallen is al te veel. Er is ook nog altijd een duidelijk verschil aan te wijzen tussen hasj en heroïne of cocaïne. De één is

een softdrug, de ander een harddrug. Met andere woorden: van de tweede ga je eerder dood dan de eerste. En als je overgaat tot legalisering van de harddrug, hoe moet het dan verder als er een nieuwe nog hardere op de markt komt? Laten we deze dan ook maar legaliseren, want het brengt zo'n criminaliteit met zich mee.

Bovendien bestaat het gevaar dat de coffeeshops, waar de drugs zouden worden verstrekt, centra worden van maatschappelijke overlast. Perron 0 is hier een goed voorbeeld van. De verslaafden opvang (perron 0) bij het Centraal Station van Rotterdam ontwikkelde zich, als gedoogzone, tot een trekpleister voor

mensen met sociaal afwijkend destructief gedrag. De gedoogzone trekt alleen steeds meer dealers (met nog zwaardere drugs), helters en allerlei randcriminelen aan, onder wie een

fors aantal psychisch gestoorden. Dit alles zorgt er alleen maar voor dat de criminaliteit en de overlast toenemen.

Legaliseren of selectief verstrekken van harddrugs is ethisch, sociaal en maatschappelijk onverantwoord. Harddrugs zijn geen toverballen die verkrijgbaar zijn in de winkels, ook al gaat het flink spoken in je hoofd na gebruik ervan. De overheid kan haar beeld op dit terrein nog wat scherper stellen. "Big Brother is still watching you and will be watching you forever". Het selectief verstrekken of het legaliseren van harddrugs is zeer slecht of zoals Orwell in zijn boek "1984" zou zeggen "doubleplusungood". **BB**

Door legalisering nodig je veel mensen uit het ook eens te proberen

Fraudebestrijding: vragen staat vrij!

Willy van Harten-de Heer

Wat was er het eerst: de calculerende burger óf de wantrouwende overheid? Dit is de bekende vraag van de kip en het ei. Wat het antwoord ook moge zijn, het resultaat is in ieder geval een steeds gedetailleerdere regelgeving en een steeds strenger wordende controle door de overheid. Hoe kun je door Big Brother worden betrappt op bijstandsfraude? Wat weet de Gemeentelijke Sociale Dienst allemaal van je? En wat doen ze met die informatie? Om onder meer deze vragen te beantwoorden ben ik op bezoek gegaan bij de heer Van der Vlucht en mevrouw Hoekstra van de Gemeentelijke Sociale Dienst te Leiden. De heer Van der Vlucht is manager van de facilitaire unit A. Deze unit bestaat uit de afdelingen sociale recherche, verhaal en juridische, materiële en algemene zaken. Mevrouw Hoekstra is voorlichtster van de sociale dienst.

Fraude-onderzoek

Het terugdringen van onterecht ontvangen van een bijstandsuitkering door de calculerende burger is een van de speerpunten van het overheidsbeleid. Je kunt spreken van twee verschillende soorten fraude-onderzoek:

1 het reguliere bijstandsonderzoek:

Bijstandsmaatschappelijk werkers van de Gemeentelijke Sociale Dienst (G.S.D.) stellen een regulier onderzoek in bij de aanvraag en de behandeling van het recht op uitkering. Eén keer per acht maanden wordt er een routine-controle gehouden door de bijstandsmaatschappelijk-werker. Men controleert dan of er in de gegevens die van belang zijn voor het recht op uitkering wijzigingen hebben plaatsgevonden.

2 het bijzondere onderzoek:

Dit onderzoek wordt uitgevoerd door sociaal-rechercheurs wanneer er een gegronde vermoeden is dat een bepaalde cliënt frauduleus handelt. De sociaal-rechercheurs mogen niet zelfstandig besluiten een onderzoek in te stellen. Er dient een concrete aanleiding te zijn voor het vermoeden dat een cliënt fraudeert. De aanzet tot dit onderzoek wordt gegeven door bijstandsmaatschappelijk werkers of externe bronnen. Concrete aanleiding tot het instellen van een bijzonder onderzoek zijn vaak combinaties van factoren zoals het rijden in een

dure auto, in werkkleding bij de sociale dienst komen, een kind of huisgenoot die de telefoon opneemt met de mededeling dat de betreffende persoon op zijn/haar werk is. Eén incident leidt zelden tot het instellen van nader onderzoek. Wanneer de aanleiding een externe bron is dient de leiding van de G.S.D. haar fiat te geven voor de instelling van een onderzoek. Anonieme klikbrieven verdwijnen in ieder geval in de prullenbak. Wanneer er een vermoeden bestaat dat een cliënt fraudeert, wordt de betrokkene eerst met deze vermoedens geconfronteerd. Reageert de cliënt niet naar tevredenheid, dan wordt een bijzonder onderzoek ingesteld.

